

شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

عنوان:

مقایسه تطبیقی مقام امامت حضرت ابراهیم (ع) و حضرت علی (ع)

استاد راهنما:

حسن اسلام‌پور کریمی

نویسنده:

زهرا صفری

سال تدوین:

زمستان ۱۴۰۳

صلى الله عليه وسلم

تصویر صورت جلسه دفاعیه

تحمیدیه :

حمد و سپاس بیکران خدای را که به ما هستی بخشید و ما را از نعمت‌های بی‌شمار خود برخوردار ساخت.

الَّذِي ابْتَدَعَ بِقُدْرَتِهِ الْخَلْقَ ابْتِدَاعاً وَ اخْتَرَعَهُمْ عَلَى مَشِيَّتِهِ اخْتِرَاعاً

خداوندی که ما بندگان از شمارش نعمت‌هایش عاجز هستیم و زبانمان از شکر و ثنایش قاصر است.

الَّذِي قَصُرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ النَّاطِرِينَ وَ عَجَزَتْ عَنْ نَعْتِهِ أَوْهَامُ الْوَاصِفِينَ

خداوندا: بر ما بندگان ناچیز سر تا پا گناه، ببخشای و رحمت واسعه خود را از ما دریغ مفرما هر چند نالایق هستیم، لکن مخلوق تو هستیم.

ای آنکه یاد او برای یاد کنندگان، شرافت است. و ای آنکه شکر و سپاس او، برای سپاسگزاران،

رستگاری است، و ای آنکه طاعت و فرمانبرداری او، برای اطاعت کنندگان و فرمانبرداران نجات و

رهایی است. بر محمد و آل او درود فرست، و قلبهای ما را با یاد خودت از هر یادی باز دار، و

زبانهای ما را با شکر خودت از هر شکری نگهدار و اندامهای ما را با طاعت خودت از هر طاعتی

بازدار.

۴۷. قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، چاپ ششم، تهران، دار الکتب الإسلامیه، ۱۳۷۱ ه. ش.
۴۸. قمی، علی بن ابراهیم، ترجمه تفسیر قمی، مترجم: رضوانی، جابر، چاپ اول، قم، بنی الزهراء، ۱۳۸۸ ه. ش.
۴۹. کاظمی آرانی، فاطمه، جامعه آرمانی از دیدگاه علی علیه السلام، قم، آشیانه مهر، ۱۳۹۱
۵۰. کراجکی، محمد بن علی، گنجینه معارف شیعه امامیه / ترجمه کتاب کنز الفوائد و التعجب، مترجم: کمره ای، محمد باقر، چاپ: اول، جلد: ۲، تهران، چاپخانه فردوسی، بی تا
۵۱. کلینی، محمد بن یعقوب، الروضة من الکافی، مترجم: رسولی محلاتی، سیدهاشم، جلد ۲، چاپ: اول، تهران، انتشارات علمیه اسلامی، ۱۳۶۴ ش
۵۲. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی (ط - الإسلامیه)، محقق / مصحح: غفاری، علی اکبر، آخوندی، محمد، تهران، دار الکتب الإسلامیه، ۱۴۰۷ ق
۵۳. لیثی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ (للیثی)، چاپ: اول، قم، ۱۳۷۶ ش.
۵۴. مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، بحار الأنوار، چاپ: دوم، بیروت، دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ق.
۵۵. مصطفی پور، محمد رضا، دائرةالمعارف قرآن کریم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۸۵
۵۶. مطهری، مرتضی، کتاب امامت و رهبری، جلد اول، قم، صدرا، ۱۴۰۰
۵۷. _____، مجموعه آثار، جلد چهارم، چاپ بیستم، قم، صدرا، ۱۳۹۵
۵۸. معلوف لويس، المنجد فی اللغة، چاپ سوم، قم، پرتو، ۱۳۷۱

۵۹. مفید، محمد بن محمد، الإرشاد للمفید، مترجم: رسولی محلاتی، سید هاشم، جلد: ۲، چاپ دوم، تهران، اسلامیه، بی تا
۶۰. مکارم شیرازی، ناصر، ترجمه قرآن (ترجمه مکارم)، چاپ سوم، قم، انتشارات امام علی بن ابی طالب (علیه السلام)، ۱۳۸۹
۶۱. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴ ه. ش.
۶۲. نفیسی، علی اکبر، فرهنگ نفیسی، چاپ پنجم، تهران، خیام، بی تا
۶۳. هلالی، سلیم بن قیس، أسرار آل محمد علیهم السلام (ترجمه کتاب سلیم)، مترجم: انصاری زنجانی خوئینی، اسماعیل، چاپ اول، قم، نشر الهادی، ۱۴۱۶ ق
۶۴. حکیمی، محمدرضا و حکیمی، محمد و حکیمی، علی، الحیاء، مترجم: آرام، احمد، چاپ: اول، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰
۶۵. ابراهیمی، الهه، آیباغی اصفهانی، سعید، غفوریان شاگردی، امیر، «ارائه الگوی مدیریت بحران حضرت ابراهیم ع با بهره‌گیری از ابعاد چرخه سامانه مدیریت بحران جامع»، سامانه مدیریت نشریات علمی، شماره ۱، زمستان ۱۴۰۰، صفحه 89-120
۶۶. اسمعیلی، مسعود، «انحصار علم تأویل اعلی در امیرالمؤمنین علی ع از منظر عرفان اسلامی»، نشریه علمی آینه معرفت، شماره ۱، فروردین ۱۳۹۹، صفحه 91-110
۶۷. امامی، محمد، «کارکردهای امام در جامعه از منظر روایات امام رضا —»، فصلنامه فرهنگ پژوهش (گنجینه معارف)، زمستان ۱۴۰۰، شماره ۴۸
۶۸. امینی، علی اکبر، دشتی، فرزانه، «مقاله علمی پیامد و دستاوردهای حکومت امام علی (ع)»، پژوهش نامه علوی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، شماره اول، بهار و تابستان ۱۳۹۱
۶۹. بیات، محمد حسین، «امامت از دیدگاه شیعه دوازده امامی با تکیه بر براهین عقلی و آیات و روایات»، سراج منیر، شماره ۱۲، پاییز ۱۳۹۲، صفحه 7-34

۷۰. حایری پور، محمد مهدی، «جایگاه امامت در نظام اخلاقی اسلام»، میان رشته‌ای، فصلنامه علمی ترویجی مهدویت، دوره ۱۰، سال ۱۳۹۳، ص ۳۵۵ - ۳۷۶
۷۱. خلیلی، میثم، غفوری منش، محمد، فرامرزی، جواد، «بررسی چگونگی دلالت آیه ۲۴ صافات بر ولایت علی ع»، نشریه علمی دو فصلنامه شیعه پژوهی، بهار و تابستان ۱۳۹۷، شماره چهاردهم، صفحه ۲۷-۴۶
۷۲. خوش منش، ابوالفضل، «امامت و موضوع تمدن اسلامی (سیری تحلیلی از حضرت ابراهیم ع تا حضرت رضاع)»، فصلنامه فرهنگ رضوی، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۲، صفحه ۴۱-۷۶
۷۳. راد، علی، شریعتی کمال آبادی، فاطمه، «مؤلفه‌های بنیادین امامت در نامه‌های معصومان از امام علی — تا امام باقر —»، فصلنامه علمی پژوهشی تحقیقات کلامی، شماره ۹، تابستان ۱۳۹۴
۷۴. ربانی گلپایگانی، علی، «امامت و افضلیت»، دانشنامه کلام اسلامی، انتظار، شماره دهم، زمستان ۱۳۸۳
۷۵. رجبی، آرش، «بررسی تحلیلی و تطبیقی چیستی انسان کامل از منظر ابن عربی و امامت از منظر علامه حلی»، نشریه پژوهش‌های علم و دین، شماره ۲۳، بهار و تابستان ۱۴۰۰، صفحات: ۷۷-۱۰۳
۷۶. رضایی اصفهانی، محمد علی، «امامت عامه و خاصه در احادیث امام رضاع»، فصلنامه علمی پژوهشی انتظار موعود، شماره ۳۳، تابستان ۱۳۸۹
۷۷. سروری مجد، علی، پیمان فرهنگی، بنفشه، «نقش هدایت‌گری امام در شکل‌گیری جامعه آرمانی با تکیه بر آیات و روایات»، فصلنامه علمی ترویجی سراج منیر، شماره ۱۳، زمستان ۱۳۹۲

۷۸. سید محمد، مرتضوی، امین‌الله، شاکری موحد، سید حسین، سید موسوی، «اثبات همانندی حضرت محمد (ص) و حضرت علی (ع) در وجوب اطاعت در منابع فریقین»، نشریه علمی پژوهش‌نامه امامیه، شماره پانزدهم، بهار و تابستان ۱۴۰۱
۷۹. صادقی، محمدهادی، تنهایی، فرزاد، «ماهیت اختیار و جایگاه آن در حقوق کیفری»، فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، شماره بیست و یکم، زمستان ۱۳۹۶، صفحات ۳۹ - ۷۲
۸۰. فاریاب، محمد حسین، «گستره افضلیت امام بر اساس عقاید شیعه»، دو فصلنامه علمی - پژوهشی امامت پژوهی، شماره اول، بهار و تابستان ۱۴۰۰، صفحه 145-171
۸۱. فلاح‌زاده، محمد هادی، علی اکبری، راضیه، «شیوه مدیریت حضرت علی (ع) در جامعه اسلامی عصر خلفا»، نشریه: پژوهش‌نامه مذاهب اسلامی، شماره ششم، پاییز و زمستان ۱۳۹۵، صفحات: ۱۱۷-۱۳۱
۸۲. لطیفی، رحیم، «اثبات امامت و واسطه فیض»، مشرق موعود، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۶
۸۳. محمد زاده، الهام، مرتضوی، سید محمد، حسینی شاهرودی، سید مرتضی، «مصحف حضرت علی ع در منابع ائمه»، پژوهشنامه علوی: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، شماره اول، بهار و تابستان ۱۳۹۵
۸۴. محمدی، علیرضا، «امامت از دیدگاه فزیقین»، نشریه مطالعات تطبیقی کلام، شماره ۱۳، پاییز و زمستان ۱۳۹۷
۸۵. معینی نیا، مریم، «بررسی فضایل حضرت علی ع و مسئله امامت»، فصلنامه ندای صادق، شماره ۲۰، ۱۳۸۷
۸۶. نادم، محمدحسن، الحیدری، ابرار، «بررسی انقطاع وحی و انفتاح باب الهام در اندیشه امامیه»، نشریه علمی قیسات، شماره ۹۳، پائیز ۱۳۹۸

۸۷. نجف زاده، علی رضا، «أفضلیت امام از دیدگاه فرق اسلامی»، سال چهل و دوم، دو فصلنامه علمی جستارهایی در فلسفه و کلام، بهار و تابستان ۱۳۸۹، ص ۲۰۷-۱۷۳
۸۸. یوسفیان، مهدی، «نقش امام در نظام آفرینش»، فصلنامه علمی ترویجی انتظار موعود، سال چهاردهم، شماره ۴۶، پاییز ۱۳۹۳
۸۹. فصلنامه معارف اسلامی، فصلنامه عقیدتی آموزشی، جلد ۲۰، صاحب امتیاز دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، قم، ۱۳۶۰
۹۰. سایت خدمات دانشجویی فروغ پاسارگاد
۹۱. پایگاه اطلاع رسانی حوزه، شماره ۱۷۰۲۰ / تاریخ درج ۱۳۸۹
۹۲. ویکی فقه